

Zpráva ze zahraniční služební cesty

Jméno a příjmení účastníka cesty	Petra Šťastná
Pracoviště – dle organizační struktury	1.3.4 Oddělení periodik
Pracoviště – zařazení	Oddělení periodik - knihovník
Důvod cesty	studijní pobyt v Národní knihovně Lotyšska - reciprocita
Místo – město	Riga
Místo – země	Lotyšsko
Datum (od-do)	13.-15.11.2018
Podrobný časový harmonogram	13.11. cesta Praha > Riga prohlídka Národní knihovny Lotyšska (LNB) 14.11. návštěva studoven LNB 15.11. program v Bibliografickém institutu LNB cesta Riga > Praha
Spolucestující z NK	Eva Němcová (1.3.2 Oddělení studoven) Romana Ilgnerová (1.3.1 Oddělení služeb čtenářům)
Finanční zajištění	NK, reciprocita
Cíle cesty	Cíl cesty byl splněn
Plnění cílů cesty (konkrétně)	Studijní pobyt v Národní knihovně Lotyšska (LNB) byl zaměřený na služby knihovny v nové budově a také na činnost Bibliografického institutu LNB s důrazem na povinný výtisk tištěných a elektronických publikací a na tvorbu národní bibliografie, včetně analytické.
Program a další podrobnější informace	13.11.2018 základní prohlídka LNB <ul style="list-style-type: none"> ● stálá výstava o historii Národní knihovny Lotyšska, včetně návrhu nové budovy ● stálá interaktivní výstava o historii knih a knižní kultury v Lotyšsku ● konferenční prostory ● výtvarná dílna ● vyhlídkový prostor v 11. a 12.patře budovy knihovny, včetně výstavy o architektovi Gunnaru Birkertovi ● výběr studoven v 2.-8.patře (studovna pro děti, studovna kartografických dokumentů, audiovizuální studovna, hudební studovna) ● krátkodobé výstavy v 2.-8.patře (knihovny a knihovnictví v Lotyšsku, významné osobnosti literárního života v Lotyšsku, poklady ze speciální sbírek LNB)

Zpráva je pracovníkem do mezinárodního oddělení předložena nejpozději při vyúčtování cesty do 2 týdnů po jejím ukončení. Bez cestovní zprávy nebude provedeno vyúčtování. Při výjezdu více pracovníků na tutéž služební cestu s týmž programem lze odevzdat společnou cestovní zprávu.

14.11.2018

studovny, služby pro čtenáře, fond

- hlavní pult v přízemí budovy - registrace uživatelů (registrace zdarma na 5 let), dotazy k provozu knihovny, dotazy k akcím v budově knihovny, turistické informace > výchozí bod pro vstup do studoven

studovny - další typy studoven zaměřené na různé obory, regiony nebo věkové skupiny :

- volný výběr dokumentů z oborů (včetně posledních 3 ročníků oborových časopisů), osobní knihovny významných osobností, konzultační místa, studijní místa, individuální a skupinové studovny
- fond ve studovnách tříděn podle MDT
- veškerý fond knihovny dostupný pouze prezenčně
- expedice ze skladů do vybraných studoven
- služba ve studovnách zajištěna zpravidla jedním až dvěma konzultanty podle velikosti studovny
- obrazovky s prezentací studovny a jejích hlavních služeb, o akcích v prostoru knihovny, o novinkách ve fondu (testovací provoz)
- konání různých akcí

navštívené studovny:

- Společenské a humanitní vědy
- Technologie a věda
- Referenční a informační centrum (studovna Jana Pavla II.) - disponuje také individuální studovnou pro zrakově hendikepované
- Internetová studovna
- studovna - 15 + (určená pro teenagery - prostor pro konání různých akcí, minimum fondu)
- Asijské centrum - speciální studovna zaměřená na oblast východní Asie, především Japonska a Číny
- Americké kulturní centrum (studovna J.F.Kennedyho) - na základě spolupráce s Velvyslanectvím USA v Lotyšsku, fond z darů volně k dispozici
- Studovna časopisů - volný výběr deníků a populárně naučných časopisů, expedice ze skladu (povinné výtisky, starší ročníky časopisů, i oborových)

skladištní prostory - hlavní fond

- v hlavní budově uložena převážná část fondu (konzervační fond, studijní fond)
- skladiště propojená výtahy
- průběžná expedice na základě objednávek do jednotlivých studoven
- správa výstavy knižních darů významných osobností, které knihovnu navštívili (výstava v prosklené vitrině je dominantou prostoru knihovny)

Zpráva je pracovníkem do mezinárodního oddělení předložena nejpozději při vyúčtování cesty do 2 týdnů po jejím ukončení. Bez cestovní zprávy nebude provedeno vyúčtování. Při výjezdu více pracovníků na tutéž služební cestu s týmž programem lze odevzdat společnou cestovní zprávu.

- externí skladiště na okraji Rigy - expedice 2x týdně

15.11. 2018

Bibliografický institut

- seznámení s jednotlivými odděleními a činnostmi Bibliografického institutu LNB (Oddělení správy fondu, Oddělení metadat, Oddělení pokračujících zdrojů, Oddělení organizace znalostí)
- BI poskytuje služby v rámci systému knihoven, vydavatelům, podílí se na mezinárodních projektech
- **Oddělení správy fondu** se zabývá akvizicí (povinný výtisk a jeho distribuce mezi ostatní knihovny, nákup, výměna, dary, včetně elektronických publikací), katalogizací (základní záznam), spravuje národní agendu mezinárodní standardních čísel publikací (ISBN, ISMN, ISSN), provozuje portál pro vydavatele, vytváří statistické výkazy.
- *povinný výtisk* - týká se nejen tištěných, ale i elektronických publikací. Kopie tištěných dokumentů zasílány do LNB, odtud distribuovány dalším knihovnám (monografie 7 kopií, časopisy 5 kopií, ostatní dokumenty od 2 do 5 kopií). U elektronických publikací zákon dovoluje LNB stahovat volně dostupné online dokumenty, získat přístup k chráněnému obsahu, sklízet obsah národního webu).
- *elektronické publikace* od 2017 možno zasílat prostřednictvím Portálu pro vydavatele. Obsah ukládán do Digital object management (DOM) system. Synchronizace dat mezi knihovním systémem Aleph a DOM. Kromě povinného výtisku i smlouvy na elektronický obsah s komerčními vydavateli. ePV dostupný na 8 počítačích (speciální uživatelský profil) ve studovnách LNB bez možnosti stahovat.
- *Portál pro vydavatele* - základní informace pro lotyšské vydavatele (žádosti o ISBN, ISMN, ISSN, dotazy, zasílání publikací prostřednictvím portálu, účetní systém)
- **katalogizace a národní bibliografie** - vytváření souborného katalogu v systému Aleph podle platných standardů (na RDA se přechází postupně podle jednotlivých typů dokumentů)
- *národní analytická bibliografie* - tištěná národní produkce, využití digitalizovaného obsahu (možnosti segmentace obsahu a prvků automatizace k získání základních metadat)
- *propojená data* - pilotní projekt v podobě portálu zaměřeného na osobnost a dílo významných lotyšských autorů z přelomu 19. a 20. století Rainise a Aspaziji s využitím zdrojů LNB
- *mezinárodní spolupráce* - v oblasti standardů pro bibliografii a katalogizaci, autorit atd.

Zpráva je pracovníkem do mezinárodního oddělení předložena nejpozději při vyúčtování cesty do 2 týdnů po jejím ukončení. Bez cestovní zprávy nebude provedeno vyúčtování. Při výjezdu více pracovníků na tutéž služební cestu s týmž programem lze odevzdat společnou cestovní zprávu.

	<p>Z hlediska služeb a prostorových možností je knihovna využívána především studenty z přílehlých vysokých škol, ale i dalšími zájemci. Vyhledávána je nejen kvůli fondům a službám, ale také jako prostor ke studiu či trávení volného času.</p> <p>Z hlediska Bibliografického institutu nabízí knihovna ucelený komplex činností směřovaných dovnitř i vně knihovny s podchycením všech zákonných povinností i nadstandardních služeb a činností.</p>
Přivezené materiály	
Datum předložení zprávy	22.11.2018
Podpis předkladatele zprávy	
Podpis nadřízeného	
Vloženo na Intranet	
Přijato v mezinárodním oddělení	

Zpráva je pracovníkem do mezinárodního oddělení předložena nejpozději při vyúčtování cesty do 2 týdnů po jejím ukončení. Bez cestovní zprávy nebude provedeno vyúčtování. Při výjezdu více pracovníků na tutéž služební cestu s týmž programem lze odevzdat společnou cestovní zprávu.